

Kapitel 5 - Opbevaring af fast gødning

Landbrug

1. Revideret notat i forbindelse med bekendtgørelsesændringen 1/8 2002

Regler gældende før 1/8 2002

Det fremgik af §11, stk. 1, at kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct., måtte oplagres i marken, såfremt oplaget var overdækket. § 12 omhandlede indretningen af møddinger.

Regler gældende efter 1/8 2002 - §§ 11 og 12

Som led i implementeringen af ammoniakhandlingsplanen er det i § 11 at præciseret, at fra 1. august 2004 skal kompost være overdækket med kompostdug eller lufttæt materiale. Derudover er der i § 12 indføjet et nyt stk. 2, hvorefter det kræves, at lagre af fast gødning uden daglig tilførsel ligeledes fra 1. august 2004 skal overdækkes med kompostdug eller lufttæt materiale straks efter udlægning. Overdækningen skal dels sikre mod nedsivning fra lagret og dels sikre mod ammoniakfordampning. Tabene fra lagre af fast gødning, dybstrøelse og kompost kan være meget betydelige og overdækning med kompostdug har i forsøg på Forskningscenter Bygholm reduceret kvælstoftabet fra 28 % til 15 %. En helt tæt overdækning med plastik er mest effektiv med hensyn til at reducere kvælstoftabet, men vil hindre komposteringsprocesserne og evt. give større lugtgener fra gødningen ved udbringning. Kravene træder først i kraft den 1. august 2004, jf. § 36 stk. 3 således at alternative overdækningsmetoder også kan blive undersøgt og evt. blive tilladt.

2. Hestegødning som kompost?

Hvad skal der til for at hestegødning må komposteres direkte på jorden ?

Hestegødning må ikke komposteres direkte på marken. Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 7 fra 1993 er dybstrøelse dog så kompostlignende, at det kan opbevares overdækket i marken, hvis det har ligget i en stald eller på anden plads med fast bund og afløb i mindst 3-4 mdr., og hvis tørstofindholdet er på mindst 30 % i ethvert delparti.

3. Etablering og overdækning af kompost/markstakke/fast gødning

- [Vejledning om etablering og overdækning af kompost/markstakke/fast gødning](#)

4. Opbevaring af fiberfraktionen fra gylleseparering

Hvor må fiberfraktionen placeres?

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen er fiberfraktionen defineret som fast gødning, idet det fremgår af §3 stk. 1 nr. 2, at "fast gødning" er faste ekskrementer og strøelse samt fraktioner fra

forarbejdningsanlæg med en tørstofprocent over eller lig med 12. Opbevaring af "fast gødning" skal ifølge § 8 følge reglerne i §10-11 og således bl.a. opbevares på befæstet areal med afløb eller opbevares som flydende husdyrgødning i en tæt beholder jf. reglerne i kapitel 6.

"Fast gødning" og dermed også fiberfraktionen fra separationsanlæg kan ikke opbevares i markstak ifølge reglerne i § 9. Muligheden omfatter kun "kompost". Kompost er defineret i § 3 stk. 1 nr. 14 som "dybstrøelse", som er omsat i stalden eller på en møddingsplads. Dybstrøelse vurderes kompostlignende, hvis det har henligget i en stald 3-4 måneder i gennemsnit, dog 1-2 måneder for fjerkrægødning. Dybstrøelse er i § 3 stk. 1 nr. 13 defineret som fast gødning, hvor udskilt urin og vandspild opsuges af gødningen, ved at der løbende tilføres halm eller andet tørstof.

Såfremt fiberfraktionen efterfølgende løbende tilsættes halm eller andet tørstof til at opsuge evt. væske, kan fraktionen betragtes som dybstrøelse. Denne kan stadig ikke placeres direkte i marken, men hvis den henligger på en møddingsplads i 3-4 måneder, således halmen eller andet tørstof får tid til at opsuge væsken, kan fraktionen betragtes som kompostlignende og placeres i markstak såfremt tørstofprocenten er over 30 %. Det er desuden muligt på møddingspladsen at sikre sig, at der ikke er saftafløb i det materiale som udlægges i markstak. Der er både på møddingspladsen og i marken krav om overdækning (se næste afsnit).

Ved en intensiv separation eller hvis fiberfraktionen forarbejdes yderligere, vil der evt. kunne produceres fraktioner, som uden miljømæssige problemer ville kunne placeres direkte i markstak. Dette kan f.eks. have den erhvervsmæssige og miljømæssige fordel, at fiberfraktionen blev mere attraktiv for planteavlere, således næringsstoffer som f.eks. fosfor kunne udnyttes bedre. Dette er med de nuværende regler kun muligt såfremt der udarbejdes et byggeblad efter reglerne i § 35 for den pågældende praksis. Byggebladet kan kun godkendes af Miljøstyrelsen, hvis der foreligger tilstrækkelig dokumentation for, at den beskrevne praksis ikke medfører uacceptable miljømæssige risici. Byggebladet giver også mulighed for at dispensere fra kravet om 30 % tørstof, såfremt det kan dokumenteres, at der ikke er miljømæssige problemer f.eks. gennem udvaskning fra stakken.

Skal fiberfraktionen altid overdækkes ?

Ifølge § 10 stk. 2 skal lagre af fast gødning uden daglig tilførsel overdækkes med kompostdug eller lufttæt materiale straks efter udlægning. Begrebet daglig tilførsel er indføjet i bestemmelsen i forhold til traditionelle staldanlæg baseret på staldgødning og ajle, hvor gødningskeglen ifølge daglig udmugningspraksis tilføjes ny gødning, og hvor en overdækning ikke er praktisk mulig. Ved gylleseparation er det muligt at tilrettelægge praksis, så større partier forarbejdes indenfor kort tid. De forarbejdede partier skal efter endt forarbejdning overdækkes straks. Det er således ikke muligt at undlade en overdækning ved at henholde sig til en praksis, hvor der dagligt separeres og tilføjes fiber til gødningsstakken. En hurtig overdækning er af afgørende betydning for at imødegå uacceptable ammoniaktab.

Kravet om overdækning gælder også selvom gødningen opbevares i et gødningshus eller lign. Alle almindelige bygninger på landbrug vil være omfattet af dette. På større forarbejdningsanlæg med specialindrettede bygninger, hvor der f.eks. foretages en effektiv opsamling af ammoniak via luftrensere, kan kravet om overdækning bortfalde, såfremt ammoniaktabet ikke overstiger tabet fra opbevaring i en lukket container. Husdyrgødningsbekendtgørelsen giver i § 8 stk. 1 mulighed for, at fast gødning kan opbevares i lukket containere, hvor gødningen i sagens natur ikke kan eller skal overdækkes.

Kontakt

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Tlf.: 72 54 40 00

E-mail: mst@mst.dk

CVR: 25798376

EAN: 5798000863002

EAN(tilskud):5798000863019